

Kyläradio

Kansalaisten varaviestiverkko

Arto Härönoja OH8DZH

Pohjois-Suomen pelastusliitto 25.04.2026

Kyläradiot osana varautumista.

- Kyläradio käyttää tuttua metsästäjien käyttämää RHA68 radiotekniikkaa
- Laitteita maakunnissa ~tuhansia, joilla voi liittyä oman kylän tukiasemaan
- Toimii kunnan keskustaajaman ja kylien välisenä linkkinä häiriötilanteissa
- Voidaan käyttää kylän sisällä tiedottamiseen
- Avun tarpeessa yhteyteen kuntaan
- **Ei ole viranomaisverkko, mutta viranomaiset voi välittää verkossa haluamansa tietoa kuntalaisille.**

Tiedonkulun varmistaminen häiriö- ja kriisitilanteissa

Kyläradiot

ovat helppokäyttöinen ja edullinen keino varmistaa tiedonkulku ja viestintä kylissä ja kyläläisille, jos

- ✓ sähköt ovat poikki
- ✓ kännykät eivät toimi
- ✓ nettiyhteydet ovat nurin

VIRKA-APUTILANTEET:

Yhteensopiva myös PV:n ja MPK:n radiokaluston kanssa. LV217/317, LV217M, LV317M, LV241/341/342

Esimerkkivideo kyläradion käytöstä:

Kyläradio, video Isokyrö, Lehmäjoki

Seudullinen kyläradioverkko

- ✓ kyläradioaseman asentaminen vain yhdelle yksittäiselle kylälle mahdollistaa kylän sisäisen tiedonkulun ja viestinnän
- ✓ seudullinen kyläradioverkko mahdollistaa tiedonkulun ja viestinnän myös kylää laajemmin naapurikylien ja viranomaisten kanssa

- ✓ kyläradioasemien asentamispaikkoja valittaessa on huomioitava
 - ✓ maantiede
 - ✓ asemien etäisyydet
 - ✓ maastonmuodot
 - ✓ väestön sijoittuminen
 - ✓ aktiivikäytössä olevat kylätalot
 - ✓ asukkaiden aktiivisuus

Kyläradio: keino varmistaa tiedonkulku, kun tavanomaiset viestintäkanavat eivät toimi

Kyläläisillä on käsiradiopuhelimet, joilla he pitävät keskenään yhteyttä kylän sisällä.

Koska välimatkat ovat pitkät, kylätaloille asennetaan tukiasemat parantamaan kuuluvuutta.

Tukiasemien sähkönsaanti varmistetaan auton akulla tai aggregaatilla.

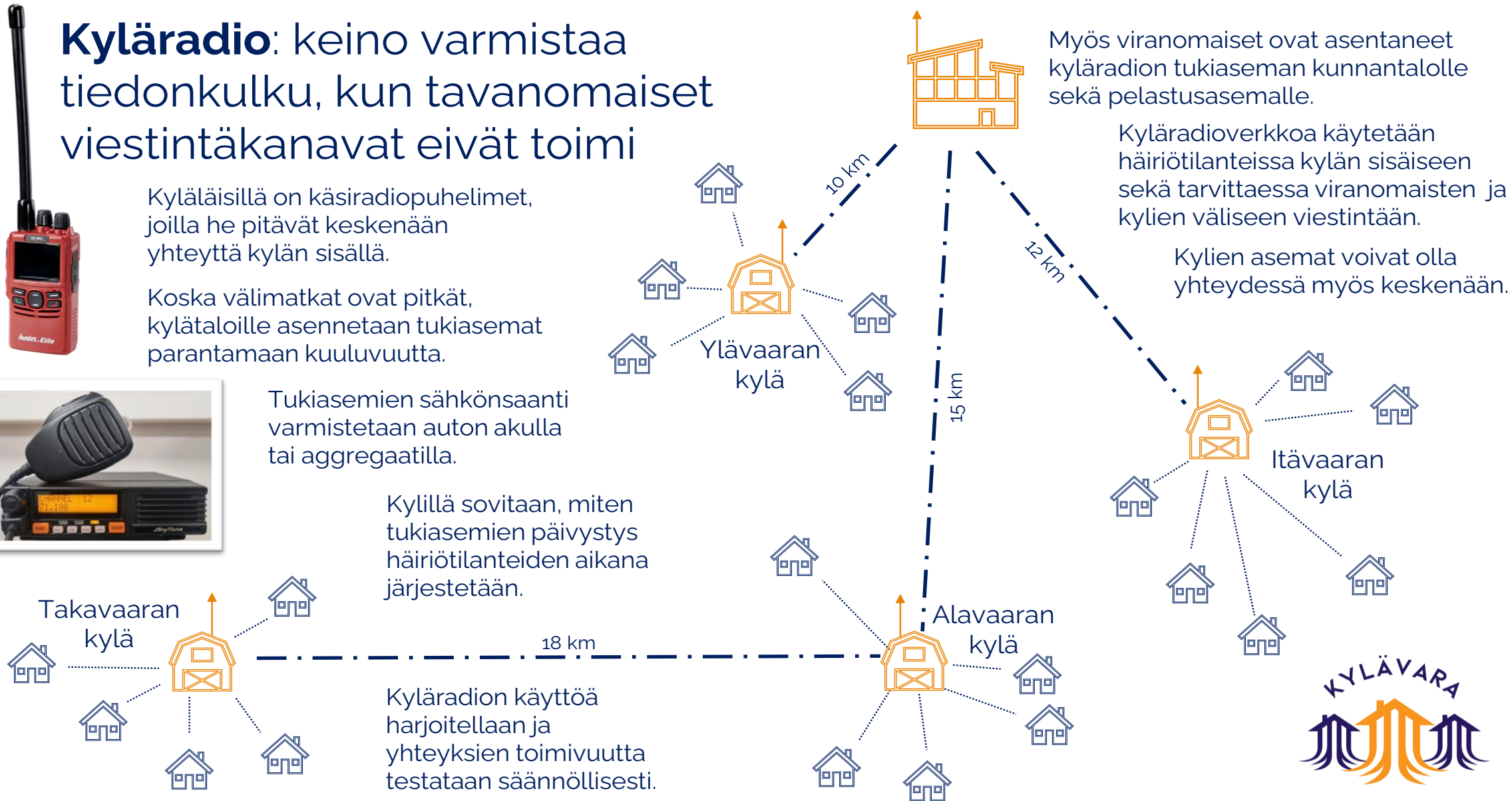
Kylillä sovitaan, miten tukiasemien päivystys häiriötilanteiden aikana järjestetään.

Kyläradion käyttöä harjoitellaan ja yhteyksien toimivuutta testataan säännöllisesti.

Myös viranomaiset ovat asentaneet kyläradion tukiaseman kunnantalolle sekä pelastusasemalle.

Kyläradioverkkoa käytetään häiriötilanteissa kylän sisäiseen sekä tarvittaessa viranomaisten ja kylien väliseen viestintään.

Kylien asemat voivat olla yhteydessä myös keskenään.

Tiedonkulun varmistaminen häiriö- ja kriisitilanteissa

Kyläradioverkon suunnittelun kolme tärkeää sanaa: yhteistyö, yhteistyö, yhteistyö!

- ✓ radioamatöörit, radioharrastajat
- ✓ Vapepa-toimijat
- ✓ reserviläiset
- ✓ metsästäjät
- ✓ kylätoimijat

- ✓ viranomaiset
 - ✓ kunnat
 - ✓ pelastuslaitos

seudullinen kyläradioverkko

- ✓ useampi kylä / useamman kunnan kylät / seutukunta yhdessä

Miten paikallinen yhteisö voi parantaa varautumista ja kriisinkestävyyttä.

Yksilöt ja kotitaloudet?

* Kotivara 72h

Paikallinen yhteisö?

* 3 sektori (järjestöt)

* 4 sektori kylät ja

kansalaiset

Yhteiskunta?

* viranomaiset

Liikenneonnettomuus

Tulipalo tai laaja laaja maastopalo

Häiriöt:

- Sähkönjakelussa
- Vesihuollossa
- Viestintäverkoissa
- elintarvikehuollossa

Ympäristövahinko

Säteilyonnettomuus

Laajat myrskytuhot

Vakava epidemia/pandemia

Kadonneen henkilön etsintä

Huolenpito ikääntyneistä/yksin asuvista

Yksittäisen kyläläisen/perheen vakava kriisi

Laajamittainen maahantulo

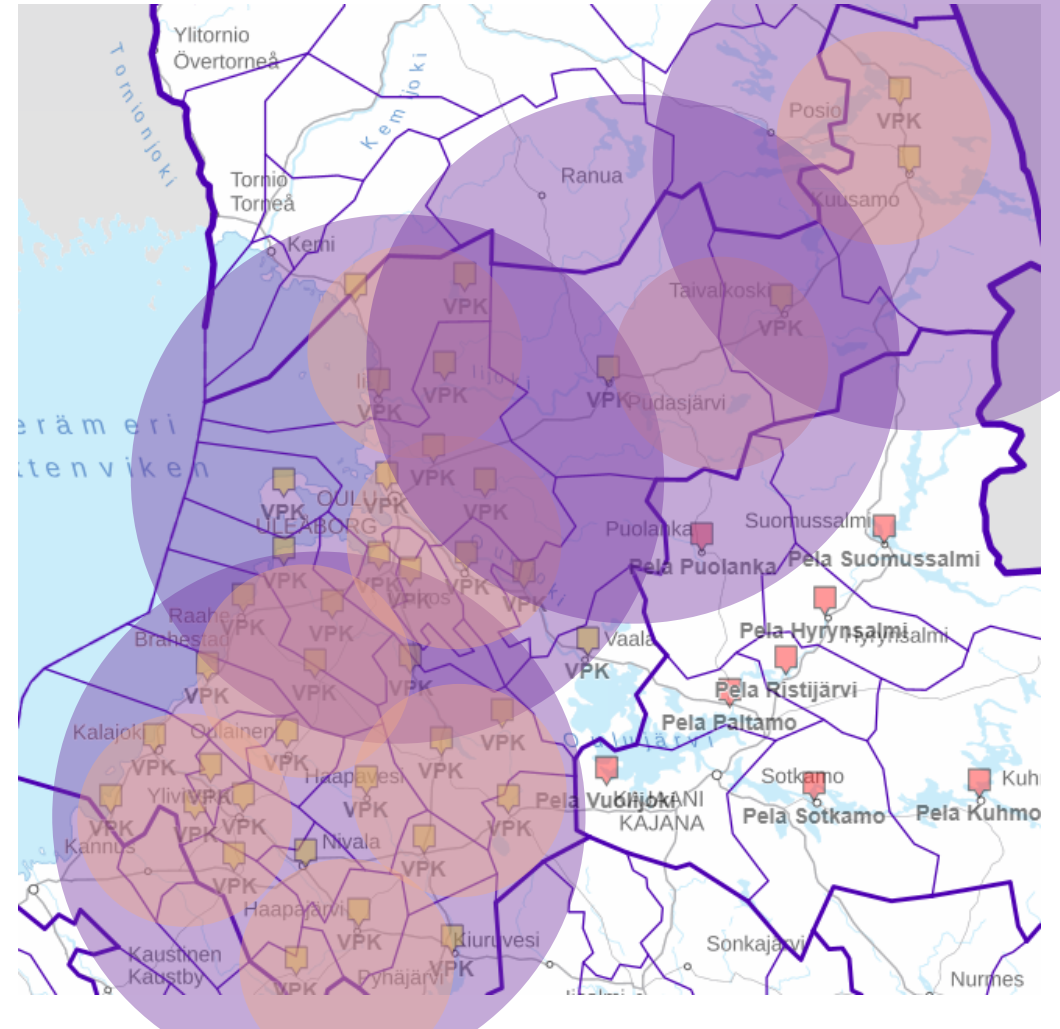
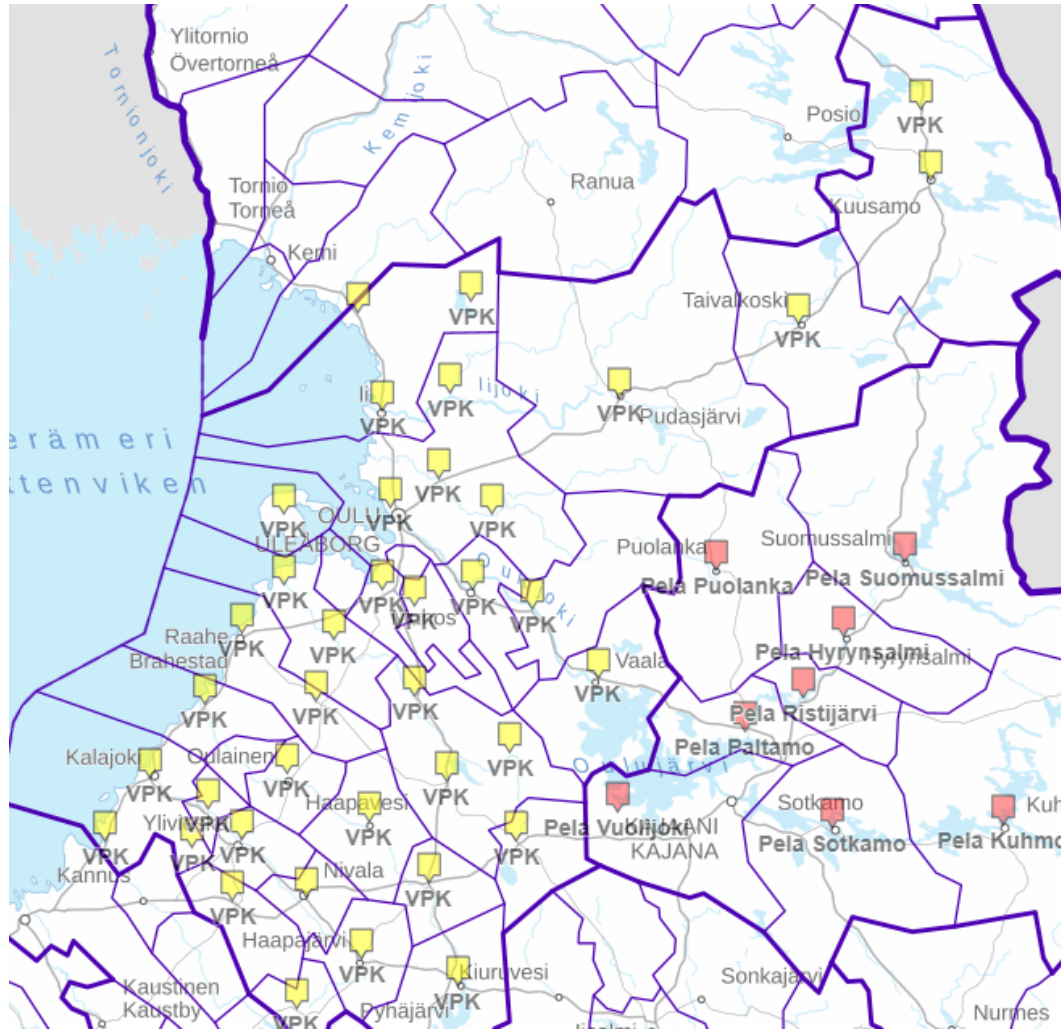
Sotilaallinen kriisi

Muu, mikä?

Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun kyläradioverkon suunnittelu, toteutus ja prosessin eteneminen.

- **2024 Joulukuu:** Valmistelut aloitettu ja päädyimme, että lähteä Kyläradio –ajatusta maakunnallisesti 2:n maakunnan alueella.
- **2025 Tammikuu:** Kontaktit RHA68 radioharrastajiin ja radioamatööreihin, joista perustettiin maakunnalliset tukiryhmät.
- **Helmi-maaliskuu:** Infot alueen kunnille ja massiivinen tiedotuskampanja kuntien ja kylien FB puskaradioryhmissä
 - Jutut alueen lehdistölle, kaikkiaan 9 kertaa
- **Huhti-toukokuu:** Yksittäisten kuntien ja alueen Leader –toimijoiden kontaktointia.
 - Kainuun Pela päätti lähteä mukaan suunnitteluun
- **Kesä-elokuu:** Kuntapäätäjiin ei oltu yhteydessä kesäaikana, mutta vapaaehtoisten asemien kartoitusta jatkettiin.
- **Syyskuu:** Ensimmäiset kunnat aloittivat asemien hankinnat.
- **Lokakuu:** Kuntien radioasemien rahoitushankkeiden valmistelu vuodelle 2026 alkaa, toteutuessaan yli 100 asemaa lisää.
- **Marras-joulukuu:** Koulutuspaketin suunnittelu ja radioasemapaikkojen kuuluvuustestaukset.
- **2026 Tammi-Helmikuu:** Koulutuspaketti valmistunut, hyväksytty ja kouluttajat valittu.
 - Alueemme asemien kokonaisuusmäärä ylitti 100 aseman määrän.
- **Huhti-toukokuu:**
 - Käynnistetään kouluttajien koulutus ja jatketaan kuntien tiedottamista.
 - Kainuun alue jatkaa kehittämistä KaiPela:n ja Vapepan voimin
 - Pohjois-Pohjanmaa jatkaa vetämäni vapaaehtoisten radioamatöörien ja radioharrastajien turvin
 - Toiveena saa pelastuslaitos mukaan myös Pohjois-Pohjanmaan alueella
- **Kesä-Elokuu:** Kuntien ja kylien asemien asennuksia.
- **Syyskaudella:** Kyläradioasemien vastuuhenkilöiden koulutukset alkaa.

PP JA KAINUUN PELASTUSLAITOS

Kyläradiot eivät ole vain tekniikkaa.

Ratkaisevaa on, osaavatko ja haluavatko kyläläiset käyttää kyläradiota yhdessä.

Kynnystä kyläradion käyttämiseen pitää madaltaa tutustumalla asiaan ja harjoittelemalla yhdessä.

Kylävara paikallisen varautumisen perustana

Suomen Kylät

Arto Härönoja OH8DZH

Pohjois-Pohjanmaan Kylät